Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
Sivistys- ja tiedejaosto

Lausuntopyyntö: HE 154/2022 vp

Aihe:
Miten sotakorvauskuunarin entisöinti on edistynyt ja kuinka paljon valtion rahoitusta tarvitaan tulevaisuudessa?

Vega ja sen entisöinti

Eduskunnan niin sanottujen joululahjarahojen muodossa myöntämän tuen ansiosta Vegan perälaivan entisöintiä voitiin jatkaa. Olemme saaneet takakannen valmiiksi ja kapteeninkajuutta on 80-prosenttisesti valmis.

Vuoden aikana säätiö on palkannut kaksi puuseppää työllistämistuella ja kaksi puuseppää omin varoin yhteensä 10 kuukaudeksi. Sitten rahat loppuivat ja työt keskeytyivät.

Seuraavat asiat ovat vielä tekemättä ja näihin työvaiheisiin tarvitaan lisää rahoitusta:
- perän kaaren uudistaminen
- perän uusi laidoitus
- reelingin korotus
- ohjaushytin rakentaminen
- yksityiskohtien viimeistely kapteeninhytissä ja takakannella
- uusien kansipalkkien laittaminen ja kannen osittainen laajennus laivan keskiosassa

Vega-säätiö kiittää mahdollisuudesta tämän lausunnon antamiseen. Haluamme samalla kiittää aiempina vuosina saamistamme tuista ja toivomme saavamme tukea jatkossakin, jotta voimme tuoda esiin tätä ainutlaatuista ajanjaksoa Suomen historiassa ja jatkaa Vegan entisöintiä.

Lisätietoja:

Pietarsaaressa 7.11.2022

Vega-säätiö sr

Lunabba Maria 91172941L 2022.11.07 16:07:54 +02'00'

varapuheenjohtaja Maria Lunabba

Erikoistutkija Hannu Matikka, Museovirasto

”Suomessa rakennettiin yli 500 uutta alusta Neuvostoliitolle osana sotakorvauksia, jotka asetettiin Suomelle rauhan ehdoksi vuonna 1944. Rakennettujen alusten joukossa oli 91 laivan sarja kolmimastoisia puukuunareita. Yksi näistä aluksista on vuonna 1952 Turussa valmistunut kuunari Vega, joka oli luovutuksensa jälkeen käytössä Tallinnassa yhtäjaksoisesti vuoteen 1979 asti. Viron valtio päätti luovuttaa aluksen lahjana Vega-säätiölle vuonna 1997, ja alus kuljetettiin Tallinnasta Pietarsaareen. Aluksena kuunari Vega on ainutlaatuinen. Se on suomalaisen 1600-luvulta lähtien Pohjanmaan rannikolla kukoistaneen ja kehittyneen puulaivanrakennusperinteen viimeisiä säilyneitä edustajia. Vegan käyttöhistoria on hyvin dokumentoitu, ja aluksen mukana luovutetut koneet, laitteet, varusteet, työkalut sekä miehistön vaatetus muodostavat kokonaisuuden, jollaista ei ole säilynyt missään muualla. Asianmukaisesti museoituna kuunari Vega pystyy kertomaan ainutlaatuisella tavalla suomalaisen puulaivanrakennuksen historian lisäksi aluksen alkuperäisestä toiminnasta ja toiminnan muutoksista sekä suurten puurunkoisten purjealusten rakentamisen, hoidon ja käytön historiasta. Vegalla on myös huomattava symboliarvo suomalaisille, sillä se on ainoa sotakorvauksena Neuvostoliitolle rakennetuista aluksista, joka on onnistuttu palauttamaan takaisin Suomeen. ”